

Uw woord
is een lamp voor mijn voet
en een licht op mijn pad
(Ps. 119:105)

Het boek Prediker

In Pred. 1:1 staat: *De woorden van Prediker, de zoon van David, koning te Jeruzalem.* In dit boek zijn de woorden van Salomo te vinden.

Veel schriftuitleggers zijn er van overtuigd, dat het boek Prediker niet door Salomo zelf is geschreven, maar later door iemand, die men een leerling van Salomo zou kunnen noemen.

In Prediker 1:12 staat b.v. *Ik Prediker, was koning over Israël te Jeruzalem* en niet: Ik Prediker, ben koning over Israël.

Het woord "Prediker" wil hier zeggen: een leraar voor het volk, een volksprediker.

Het woord "ijdelheid" is een kernwoord uit dit boek. Het komt 37x voor. Het Hebreeuwse woord voor ijdelheid is: *hèbèl* waar ons Nederlandse woord: *heibel* van af is geleid.

In Pred. 1: 2 staat: *Ijdelheid der ijdelheden, zegt Prediker, ijdelheid der ijdelheden! Alles is ijdelheid!*

Het begin van het boek Prediker luidt zo en ook de slotsom van Prediker in 12:8 luidt zo.

Zoals men zegt: Koning der koningen, zo moet men het ook zeggen bij: "ijdelheid der ijdelheden": het toppunt van ijdelheid.

Vers 3 zegt: *Welk voordeel heeft de mens van al zijn zwoegen, waarmee hij zich af-tobt onder de zon.*

De uitdrukking "onder de zon" komt 27x in het boek Prediker voor. Als men niet wedergeboren is en als men niet met Christus opgewekt en in de hemel gezet is, zoals in Efeze 2:6 staat, dan leeft men inderdaad onder de zon.

Maar een wedergeboren christen mag door genade "boven de zon" leven en dan kan alles, wat men zegt en doet, zinvol worden en alles behalve ijdel.

In Col. 3:17 staat:
En al wat gij doet met woord of werk, doet het alles in de naam des Heren Jezus, God, de Vader, dankende door Hem!

En Col. 3:23/24 leert ons::
Wat gij ook doet, verricht uw werk van harte, als voor de Heere en niet voor mensen; gij weet toch, dat gij van de Heere tot vergelding de erfenis zult ontvangen. Gij dient Christus als heer.

Als wij op deze wijze de Heere Jezus dienen, als wedergeborenen, dan is alles zinvol, zowel onze woorden als onze werken.

En wij zullen als vergelding, als beloning van Christus de erfenis ontvangen. Dan is ons leven verre van ijdelheid maar wordt alles zinvol! Maar Prediker kende deze blijde boodschap niet.

Maar we kunnen toch nog veel goeds uit het boek Prediker halen en we beginnen bij Pred. 3:11 waar staat:

Alles heeft Hij voortreffelijk gemaakt op Zijn tijd (er is dus overal een tijd voor) en in vers 13:

Kortom, als iemand eet en drinkt en het goede geniet bij al zijn zwoegen, dan is dat een gave Gods.

En ook in Pred. 5:7

Zie, wat ik als goed heb opgemerkt, is dit: dat het voortreffelijk is te eten en te drinken en het goede te genieten bij al het zwoegen.

En ook zegt Prediker 9:7

Welaan dan, eet uw brood met vreugde en drink uw wijn met een vrolijk hart, want als gij dit doet, dan heeft God dit reeds lang zo gewild.

God heeft het reeds lang zo gewild, dat wij met vreugde ons brood eten en de vrucht van de wijnstok met een vrolijk hart drinken.

Daarbij voeg Prediker er nog enkele belangrijke woorden aan toe in vers 8:

Laten uw klederen te allen tijde wit zijn en olie ontbreke niet op uw hoofd.

Te allen tijde – ook bij ons eten en drinken en feestvieren - witte klederen (symbool van de reinheid) en olie op het hoofd (zinnbeeld van de zalving van de Geest).

Ook voegt Prediker in 5:9a er nog iets aan toe namelijk:

Geniet het leven met de vrouw die gij lieft.

En dat is iets anders dan kibbelen en mopperen op elkaar. En daarbij de praktische wijsheid in Pred. 7:9 waar staat:

Wees niet te spoedig geërgerd in uw geest, want ergernis huist in de boezem der dwazen.

Wanneer we merken, dat er ergernis in onze geest is, dan hebben we dus terecht een reden, om onszelf een dwaas te vinden.

We gaan nu naar een belangrijk woord in Prediker 4:17 waar staat:

17 Behoed uw voet, als gij naar Gods huis gaat; immers, naderen om te horen is beter dan het offeren der dwazen, want die weten niet, dat zij kwaad doen.

Behoed uw voet ... ga met godvruchtige schroom naar een samenkomst of bidstond of bijbelstudie met een geopend hart om te horen.

Naderen om te horen is beter dan het offeren der dwazen ... men kon vroeger louter voor de vorm offers brengen, terwijl men geen oog had voor zijn eigen tekorten en zonden.

Pred. 5:1

I Wees niet overijld met uw mond, en uw hart haaste zich niet om een woord voor Gods aangezicht uit te spreken; want God is in de hemel en gij zijt op de aarde, laten daarom uw woorden weinige zijn.

Bij dit vers staat in de NBG vertaling een verwijzing naar Jacobus 1:19 waar staat:

Weet dit wel, mijn geliefde broeders: ieder mens moet snel zijn om te horen, langzaam om te spreken, langzaam tot toorn

Ja, dat is nuttig voor ieder mens. Daarom is het goed om zo nu en dan te bidden en te citeren wat in Psalm 141:3 staat:

Heere, stel een wacht voor mijn mond, waak over de deuren van mijn lippen.

En hier ook zelf, als een nieuwe schepping in Christus, bewust aan mee te werken.

Ook gaf Salomo – geïnspireerd door de heilige Geest – ons de vermaning in Spreuken 10:19 waar staat:

In veelheid van woorden ontbreekt de overtreding niet, maar wie zijn lippen bedwingt, is verstandig.

We gaan naar Prediker 7 waar boven staat: *De ware wijsheid* en lezen in vers 2:

Het is beter te gaan naar een huis van rouw dan te gaan naar een huis van feestgelaag; want dat is het einde van ieder mens en de levende neme het ter harte.

Dit woord spreekt voor zich; men wordt op een begrafenis vaak doordrongen van de rechte levensernst.

De ware wijsheid van Prediker 7 komt ook naar voren in vers 14 waar staat:

Wees goedsmoeds in tijd van voorspoed, maar denk op de kwade dag: ook deze heeft God gemaakt evenzeer als die.

In Prediker 8:1b staat:

De wijsheid van een mens doet zijn aangezicht lichten, zodat de hardheid daarvan verandert.

We denken daarbij aan 2 Cor. 3:17/18 waar staat:

17 De Heere nu is de Geest; en waar de Geest des Heren is, is vrijheid.

18 En wij allen, die met een aangezicht, waarop geen bedekking meer is, de heerlijkheid des Heren weerspiegelen, veranderen naar hetzelfde beeld van heerlijkheid tot heerlijkheid, immers door de Heere, die Geest is.

Hoe meer wij veranderen naar het beeld van Jezus, hoe meer dat aan onze uitstraling te merken zal zijn.

Nogmaals gaan we naar Pred. 9:7/9 waar staat:

7 Welaan dan, eet uw brood met vreugde en drink uw wijn met een vrolijk hart, want als gij dit doet, dan heeft God dit reeds lang zo gewild.

8 Laten uw klederen te allen tijde wit zijn en olie ontbreke niet op uw hoofd.

9 Geniet het leven met de vrouw die gij liefhebt, al de dagen des ijdelens, die Hij u geeft onder de zon, al uw ijdele dagen, want dat is uw deel onder de levenden en bij het zwoegen, waarmee gij u aftobt onder de zon.

De Heer zorgt voor het juiste evenwicht in ons leven: ernst maar ook vreugde; moeite maar ook ontspanning.

We gaan nu naar het laatste hoofdstuk van het boek Prediker namelijk 12:11

De woorden der wijzen zijn als prikkelen; als ingeslagen nagelen zijn de verzamelingen daarvan; gegeven zijn zij door een herder.

Er zijn woorden, die als vast ingehamerde spijkers, onwrikbaar in ons blijven zitten en zo hun nuttig werk doen.

De verzamelingen daarvan (zowel uit de Spreuken alsook uit het boek Prediker) zijn gegeven door één Herder en dat is uiteindelijk onze goede Herder, de Heere Jezus.

Zonder Hem is alles ijdelheid maar in Hem en door Hem wordt alles zinvol.

Tenslotte gaan we nog naar het slotwoord van al het gehoorde en dat staat in Prediker 12:13/14

Van al het gehoorde is het slotwoord: Vrees God en onderhoud zijn geboden, want dit geldt voor alle mensen.

Want God zal elke daad doen komen in het gericht over al het verborgene, hetzij goed, hetzij kwaad.

Onze slotsom van het boek Prediker:

Alles onder de zon en zonder God is ijdelheid maar leven wij boven de zon (opgevekt met Christus) dan wordt alles nuttig door het in praktijk brengen van Col. 3:17

En al wat gij doet met woord of werk, doet het alles in de naam des Heren Jezus, God, de Vader, dankende door Hem.

En Col. 3:23/24 leert ons:

Wat gij ook doet, verricht uw werk van harte, als voor de Heere en niet voor mensen; gij weet toch, dat gij van de Heere tot vergelding de erfenis zult ontvangen. Gij dient Christus als heer.

Als wij op deze wijze de Heere Jezus dienen, als wedergeborenen, dan is alles zinvol, zowel onze woorden als onze werken.